

Witboek Participatie in de Commissievergadering 26 januari 2023

VughtParticipeert staat voor transparantie, participatie en zuivere besluitvorming.

Ingesproken door Philip Helmer (voorzitter) in de Commissievergadering 26 januari 2023.

De recente onrust aangaande de locaties voor tijdelijke bewoning laat zien dat als het (hieraan) ergens hapert, wij de kat in de gordijnen hebben en we verder van huis zijn. Er is vandaag de dag, met kritische en betrokken inwoners geen alternatief voor een goed uitgevoerde participatie.

Het woord participatie staat wel 13 keer in In het coalitieakkoord van 2021. Dat is een goed begin, maar er moet nog veel geoefend en geleerd worden. Om die reden heeft VP een witboek geschreven en op basis van 8 recente ervaringen een aantal aanbevelingen gedaan.

Op verzoek van de raad is er ook een evaluatie uitgevoerd, echter meest op andere participatietrajecten dan in het witboek van VP. Opvallend genoeg waren bij de evaluatie van de gemeente niet opgenomen de Mobiliteitsvisie, Hotel van der Valk en De Baarzen, 3 zeer verschillende en

zeer controversiële trajecten. Een goed voorbeeld van participatie was het project De Wieken, dat vooral door actieve inbreng van omwonenden en betrokkenheid van deskundige inwoners naar tevredenheid is verlopen.

Desalniettemin is de optelling van de observaties uit beide evaluaties een bruikbare tussenstand en een goede aanleiding om een aantal van de aanbevelingen ter harte te nemen, ik noem er 4.

1. richt thematische klankbordgroepen op met een jaarlijkse evaluatie, denk hierbij bijvoorbeeld aan verkeer en mobiliteit, ruimtelijke ordening en stedenbouw, en leefbaarheid en gezondheid
2. bied professionele ondersteuning voor kansrijke alternatieven
3. verleen mandaat en wees ook bereid het advies van de participatie te volgen
4. verhoog de transparantie met een digitale participatiekaart waarop alle plannen staan.

De aanstaande omgevingswet vereist ook dat plannen in een heel vroeg stadium bekend moeten worden gemaakt:

- Een digitale kaart waarop een burger voor iedere locatie in onze gemeente kan zien wat daar gaat gebeuren, in welke fase van uitwerking en besluitvorming dat is, wanneer daarover geparticipeerd en besloten gaat worden en in welke stadium van besluitvorming en uitvoering het is.
- Een digitale kaart, waar alle documentatie, coalitie-afspraken, ontwerpen, notulen, moties, raadsinformatiebrieven etc. te vinden zijn.
- Een digitale kaart waar niet alleen de ambtenaren van de gemeente aan bijdragen maar ook betrokken bewoners. Dit gaat verder dan WijnVught.nl en, beste mensen, dit is geen fata morgana, diverse gemeenten in Nederland zijn hier al mee bezig.

Dan hoeven inwoners niet moeizaam alle commissie-, bestuurs- en raadsvergaderingen te volgen om te weten wat er staat te gebeuren. En dan was de onrust over de locaties voor tijdelijke bewoning misschien niet zo groot geweest.

Participatie gaat verder dan een aantal keren belangstellenden betrekken. Het houdt ook in dat de bijdragen en concepten van betrokkenen serieus worden genomen en dat de notulen van de bijeenkomsten de inhoud van de gehele bijeenkomst weerspiegelen en niet alleen dat wat de opdrachtgever of gemeente voor wenselijk houdt. Daardoor ontstaat niet een participatie als formalisme, maar gevoelde participatie.

Dat betekent natuurlijk niet dat iedere wens vervuld wordt maar dat alle inbreng een serieuze overweging heeft gehad en, indien niet vervulbaar, met redenen omkleed wordt afgewezen. Dat betekent ook dat als een keuze wordt gemaakt, deze begrijpelijk en zuiver is.

Het Klaverblad schrijft dat er sprake zou zijn van 'participatie moeheid'. Moeheid ontstaat wanneer er niet wordt geluisterd en dat een eindresultaat wordt gepresenteerd wat blijkbaar vooraf al vaststond. Het is aan ons allen om het gevaar voor moeheid te bestrijden, want er is geen alternatief voor effectieve en gevoelde participatie.

Miranda van Houtum schrijft deze week in het Brabants Dagblad: "Vught heeft duidelijk nog een lange weg te gaan naar de zo gewenste open, transparante en nieuwe bestuurscultuur met ruimte voor inbreng van haar inwoners."

Vereniging VughtParticipeert heeft met haar witboek hieraan constructief willen meewerken. Participatie waarbij de energie, lokale kennis en expertise van bewoners wordt ingezet, wat tot betere en gedragen beslissingen leidt met minder energieverlies als gevolg van wantrouwen, boosheid, bezwaren en beroepsprocedures.